

СИЛАБУС КУРСУ ОРНАМЕНТИКА ТА ЕТНОДИЗАЙН

Галузь знань: **02 «Культура і мистецтво»**
Спеціальність: **022 Дизайн**
Ступінь вищої освіти: **перший (бакалаврський)**
Освітньо-професійна програма: **«Графічний дизайн»**

Рік навчання: **3 для ОПП за 2024 р. (2026-2027 н.р.)**
семестр: **V**

Кількість кредитів: **5**
мова викладання: **українська**

КЕРІВНИКИ КУРСУ

ПП: доц. Рублевська Наталія Володимирівна;
доц. Вербіцька Ірина Орестівна.

Контактна інформація: **(0352) 47-50-50#19-222**

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу є формування у студентів спеціальності графічний дизайн системного розуміння ролі традиційної орнаментики та символіки в національній візуальній культурі, зумовленої етнокультурними, мистецькими, історичними, економічними та географічними чинниками. Курс спрямований на засвоєння теоретичних знань про українську орнаментальну спадщину як джерело візуальної ідентичності, розвиток наукового підходу до аналізу художніх творів з позиції етнотрипункту, а також на набуття практичних навичок адаптації традиційної символіки у створенні сучасних графічних рішень.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1			
Символіка в орнаментальних композиціях			
2 / 2	Види орнаментів. Символіка кольору, кольорові гармонії та асоціації.	Смислове навантаження орнаментальних композицій. Типи орнаментів. Класифікація за мотивами. Символіка кольору та кольорові гармонії.	Поточне опитування
2 / 2	Орнаменти геометричного характеру та їх символічний зміст	Декоративна стилізація в орнаменті. Поняття символу і символіки. Мотиви геометричного орнаменту та їх	Поточне опитування, творче

		символічний зміст.	завдання
2 / 4	Рослинні орнаменти. Стилізація.	Стилізація рослинних мотивів у вишиванці. Символіка рослин в українській культурі.	Поточне опитування, творче завдання
4 / 4	Національна атрибутика в графічному дизайні.	Представництво, урочистість, асоціація з приналежністю Україні в сфері виробництва товарів і послуг, реалізації культурних і освітніх програм, спорту, діяльності офіційних державних установ. Фірмові знаки на основі малого Державного Герба – тризуба. Колорит національної ідентичності в дизайні етикеток, упаковок, фірмових знаків, брендах та ін.	Поточне опитування, творче завдання
4 / 2	Методи створення орнаментальних композицій	Метод наслідування форми. Метод евристичного комбінування. Метод інтерпретації графеми. Знаки-індекси.	творче завдання

Змістовий модуль 2

Етнічні та регіональні особливості українського орнаменту.

2 / 2	Візуальні рішення Наддніпрянської вишивки	Колірна гама рушників. Графічні особливості вишивки. Основні сю-жетні елементи Наддніпрянської вишивки	Поточне опитування, творче завдання
2 / 2	Орнаментальні мотиви Бубнівського розпису	Колірна гама розпису. Графічні особливості керамічних виробів. Основні сюжетні елементи Бубнівського розпису/	Поточне опитування, Творче завдання
2 / 2	Колірна гама гуцульського ткацтва	Колірна гама гуцульського ткацтва. Графічні особливості виробів. Символіка гуцульських тканих виробів.	Поточне опитування, творче завдання
2 / 2	Графічність Борщівської вишивки	Колірна гама Борщівської вишивки. Графічні особливості вишиванок. Основні сюжетні елементи.	Поточне опитування, творче завдання
2 / 2	Сюжетні елементи Крелевецьких тканих рушників.	Колірна гама Крелевецьких тканих рушників. Графічні особливості тканих виробів. Основні сюжетні елементи в тканих рушниках.	Поточне опитування, творче завдання
2 / 2	Художні особливості Петриківського та Самчиківського розпису.	Колірна гама Петриківського та Самчиківського розпису. Графічні особливості розписів. Основні сюжетні елементи в розписах.	Поточне опитування, творче завдання
2 / 2	Графічні особливості	Колірна гама Опішнянської кераміки.	Поточне

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Даниленко В.Я. Дизайн: підручник. – Харків: ХДАДМ, 2003. – 320 с.
2. Найдено О. Квітка на комині. Настінні розписи Уманщини першої половини ХХ століття. К.: Стило, 2013. – 384 с.
3. Народне мистецтво/Національна спілка майстрів народного мистецтва України. 2001. №3-4.
4. Народне мистецтво/Національна спілка майстрів народного мистецтва України. 2003. №1-2.
5. Селівачов М.Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія). – К.: Редакція вісника «Ант», 2009. – 40 с.
6. Студенець Н.В. Традиційний стінопис Поділля кінця ХІХ – першої половини ХХ століття. – К.: [б. в.], 2010. – 222 с.
7. Удріс-Бородавко Н. Графічний дизайн з українським обличчям. Київ: ArtHuss, 2023. 204 с.
8. Хома І. Я., Сова А. О., Мина Ж. В.. Історія української культури. Навчальний посібник. Друге видання, доповнене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. 356 с.
9. Художник, який відкрив Україну світу: 155 років від дня народження Миколи Пимоненка / підгот. Віктор Шпак // *Урядовий кур'єр*. 2017. 18 бер. (№ 52). С. 7.
10. Чоломбітько В. Ф. Концептуальні моменти створення орнаментів: від графіки до комп'ютерних технологій. // *Технічна естетика і дизайн*. – 2012. – Вип. 11. – С. 199–203.

Інтернет-ресурси:

15. Види орнаментів та їх класифікація: веб-сайт. URL: https://msn.khnu.km.ua/pluginfile.php/281363/mod_resource/content/5/%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F%201.3.pdf
16. Особливості композиційної структури орнаментів: веб-сайт. URL: <https://studfiles.net/preview/5453999/page/6/>
17. Символічне значення традиційних орнаментів українських вишитих рушників: веб-сайт. URL:

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо відвідування: За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

**Критерії, форми поточного та підсумкового контролю
Екзамен**

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15	40
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота	екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять 2. Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання творчих завдань		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять 2. Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання творчих завдань		Захист презентацій	Творча робота	Тести (4 теоретичних питань та одне практичне завдання)

Шкала оцінювання

<i>За шкалою ЗУНУ</i>	<i>За національною шкалою</i>	<i>За шкалою ECTS</i>
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

**Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,
використання яких передбачає навчальна дисципліна**

№ з/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-12
2.	Прикладне програмне забезпечення загального призначення (засоби Microsoft)	1-12
3.	Інформаційна мережа Інтернет	1-12
4	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для	1-12

	організації дистанційного навчання (за необхідності)	
--	--	--